

Vitez železnega srca - še ena predstava s tendenco hita (Boštjan Lah)

Sodobni Don Kihot ne išče več Dulcineje

BARBARA GAVEZ VOLČJAK

Ana Đokić: Vitez železnega srca. Režiserka: Svetlana Patafta; avtorica likovne podobe: Ana Horvat; avtor glasbe: Boštjan Narat; lektorica: Metka Damjan; igralci: Barbara Jamšek, Metka Jurc, Aja Kobe, Danilo Trstenjak. Premiera: 14. marca 2013. Ogled: 16. marca 2013.

V tokratni predstavi Lutkovnega gledališča Maribor je pravzaprav vse v redu: besedilo je duhovito in sodobno, režiserski prijemi so sveži, likovna podoba izčiščena in tehnologija funkcionalna, glasba nevsiljivo podlaga dogajanje, igralci svoje delo opravijo profesionalno.

Dramaturginja Ana Đokić je Viteza železnega srca na Hrvaškem objavila kot radijsko igro in slikanico, pot pa je našel tudi na tamkajšnje lutkovne odre. Pripoveduje o vitezu, ki se cele dneve uri v bojevanju in išče sovražnika, da bi ga napadel in premagal. Vendar njegove želje ostajajo neurešene, ker sovražnika ni od nikoder. Blizu njega živi le osamljena princesa Eleonora s svojo varuško Dado, strastno bralko ljubezenskih romanov. Eleonora se cele dneve dolgočasi in mlati čokoladne bonbone ter "svojemu" princu vsakič, ko prijaha mimo njene dvorca, vrže pred noge najljubši beli čipkasti robec, da bi ga pobral. Princ pa je ne vidi. Naposled se princesa odloči vzeti stvari v svoje roke.

Zgodbo povezuje in komentira pripovedovalec, saj je dialogov spričo samozadostnosti viteza in varuške malo. Kljub temu je dogajanje razgibano, ker je režiserka izkoristila prav vse možnosti animacije, ki jih ponujajo prisotnost človeških figur, lutk, sceniski elementi in jo dovoljuje besedilo. Predstava tako niti za trenutek ne zastane v prostem teku, tempirana je do minute natančno in vsak vstop je do potankosti premišljen. Glasbena podlaga je ravno prav umirjena, večkrat

je izvedena a cappella, tako da dodatno popestri dogajanje. Niti sledu ni o kakšni popevčici, kakršne pogosto spremljajo predstave za otroke.

Vizualno je uprizoritev skladna z dogajanjem, vitezova zaslepljenost je poudarjena s predimenzionirano čelado, pretirana je tudi podoba varuške, medtem ko sta ročni lutki princese in viteza, ko se končno prikaže iz oklepa, otroško očarljivi. Lutke in scenski elementi pa seveda v vsej polnosti oživijo šele v rokah (in telesih) uigrane mariborske igralske ekipe.

Vse lepo in prav torej, v LGM so ustvarili še eno predstavo s tendenco hita. Pa vendar ne gre brez pomislov. Komu je pravzaprav namenjena predstava? Ustvarjalci pravijo, da otrokom od petega leta starosti. Da razumejo njihove interese in potrebe. Zato sta vitez in princesa prikazana kot otroka, ona ima celo varuško, ki jo bojda vzgaja, in sicer po tradicionalnih normah, da mora biti princesa vedno čista in potrpežljivo čakati svojega princa. Vendar se Eleonora tej vzgoji upre in princa sama poišče. Ta je namreč, v primerjavi s svojim daljnim prednikom Don Kihotom, v svojem času prav tako zmeden, le Dulcineje očitno ne potrebuje več, dokler mu ona tega ne pove. Skrivanje v oklepu kot prisposoba novodobnih japijev tudi ni ravno tematika prve triade detvetleke.

Prav je, da ustvarjalci lutkovnih uprizoritev mislijo tudi na starše in druge odrasle obiskovalce predstav, narobe pa je, če mislijo v prvi vrsti nanje. Če naj bo lutkovna predstava izhodišče za poglobljen pogovor otroka in staršev, se mora lotevati problemov otrok, ne problemov staršev. Prestrašeni moški in emancipirana ženska najbrž še ne zaposlujeta miselnega sveta petletnikov. Res pa je predstava dovolj gledljiva, da bodo ti brez težav poiskali svoje interese.